

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán  
Papp F. utorraktára fölött, 1. em.  
Működés kezdő napján délelőtt  
9-11 óra között,  
Bologna-utca 325. sz. a.,  
hol minden délután alálható  
A lap szellemi részét illető min-  
den közlemény, valamint  
előfizetési pénzek és hirdetések  
bérmentesen de küldendőek  
Kéziratok vissza nem adatnak

# BRASSÓ

**ELŐFIZETÉSI AR**  
helyben házhoz hordva v. vidékr  
postán küldve:  
Egész évre 7 frt, félévre 3 rt 50 kr  
negyedévre 1 frt 80 kr.  
Külföldre egész évre 20 frank.  
**HIRDETÉSEK DÍJA:**  
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1-10 so  
helye 50 kr.) Nagyoba és többszöri hird  
tésenként kedvezmény.  
Minden egye hirdetés bélyegdíj: 30 kr  
Nyílt-tér sora 10 kr.  
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.  
A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, tieső-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszuaszóli, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári s sz  
ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János, Dukes Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetés-irodájában.

93-ik szám. Brassó, Csütörtök, augusztus 16-án. IV. évfolyam 1888.

## M e g h i v á s.

Az E. M. K. E. brassóvármegyei főkegy-  
lete augusztus 19-én, vasárnap déli 12 órakor  
tartja a tanácsházán harmadik évi rendes köz-  
gyűlését.

A gyűlés tárgysorozata következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Számvizsgálók jelentése.
4. Tisztújítás gróf Bethlen Gábor Emke.  
elnök úr vezetése alatt.
5. A választmány indítványai.

Ezen közgyűlésre a brassómegyei főkegy-  
let tagjait ezennel hazafias tisztelettel meghívjuk.  
Hazafias ügyünk érdekében kérjük a t.  
tagokat szíves megjelenésre.

Külön meghívók nem adatnak ki.

Brassó, 1887. augusztus hó 40-én.

A választmány nevében:

Szterényi József, Köös Ferencz,  
titkár. elnök.

## Ki hogy gondolkozik?

Ha a román közművelődési egyesület évek-  
kel ezelőtt Háromszék vármegyében Bereczk  
városában évi közgyűlést tartott, mi nem til-  
takoztunk ez ellen s nem is panaszkodtunk a  
miatt senkinek. Sőt ellenkezőleg, egyfelől örö-  
met éreztünk a felett, hogy a kultúra terén  
kissé bizony még nálunk is hátrább maradt  
román nyelvű polgártársak iparkodnak s igye-  
keznek utólélni, sőt talán még — ha lehetne  
— el is hagyni s tehát viszont gyorsabb ha-  
ladásra ösztönözni hazánk többi ajku lakossá-  
gát s így a magyar ajku polgártársakat is;  
másfelől esztünk ágában sem volt azt a taná-  
csot adni és azt hirdetni, hogy a ki nem oláh,  
az takarodjék aznap Bereczk városából, mikor  
a közgyűlés ott fog tartatni.

Sőt ellenkezőleg: óhajtottuk volna, hogy  
minél többen lássák és hallják az ott történe-  
döket s az ott elmondani szokott dolgokat egy-  
felől azért, hogy ha valóban jó, szép és ne-  
mes az, a mit tesznek és mondanak a román  
polgártársak, tanulják el, szokják meg azt ők  
is és kövessék mielőbb; másfelől azonban azért,  
hogy ha esetleg ennek az ellenkezője is elő  
találna fordulni ott: alihoz mért érzelemmel  
forduljanak el azoktól jövőre, a kik azt cselek-  
szik, s tehát mintegy eleven és élő ellenőrzést  
és büntetést is gyakoroljanak ez által az u. n.  
közművelődés és honszeretet nevében és alap-  
ján állva, az ezek ellen vétkezőkkel szemben.

S midőn a szász ajku polgártársak társa-  
dalmi téren kifejtett munkálkodásaikból az év-  
záró vizsgákat szokták tartani az általuk is  
hol itt, hol ott tartani szokott évi közgyűlések  
alkalmával, — nem mondtuk volna azt, hogy  
ha meghívtak volna is, hogy: „oda ne, ha jó  
kell, annak, a ki magyar!“

Sőt ellenkezőleg: nem annyira bántott,  
mint inkább leverőleg hatott ránk és a szűk-  
keblű zárkózottság felett érezni szokott szána-  
kozás vett erőt rajtunk, ha láttuk, ha tudtuk,  
hogy nem hívnak meg minket is oda és min-  
den által jelét akarják adni annak, hogy nem  
szívesen látnák főleg a magyarokat ottan. És  
épen ezért örvendettünk, ha mindazonáltal a  
velünk együtt érző polgártársak közül is né-  
melyek túl tudva tenni magukat az azzal együtt  
járó kellemetlenségeken s felül tudva emel-  
kedni a szűk látókörű előítéleteken, rászánták  
magukat és alkalmat tudtak nyerni az azokon  
való részvételre, megjelenésre; mert erre nézve

is azon hitben és meggyőződésben voltunk, va-  
gyunk és leszünk minden időben, hogy: vagy  
követésre méltó, hasznos, szép, nemes és üd-  
vös mindaz, a mit ott látni, hallani és elta-  
nulni lehet, — vagy pedig ennek az ellenke-  
zője. Mindkét esetben tehát igenis van helye  
s hivatása ott mindazoknak, kiknek e hazáért  
szükség szerint élni vagy halni kell s tehát  
első helyen a magyar fajnak, a mely minden  
velünk együtt élő népfaj között leginkább van  
arra utalva, hogy a költővel együtt így szól-  
jon minden időben:

„Áldjon vagy verjen sors keze:  
Itt élned halnod kell!“

Igy gondolkozva a társadalmi téren való  
ténykedések természete, kihatása és hordereje  
felől, önként érthető tehát, hogy örömet ére-  
ztünk akkor és örvendünk a felett ma is, mi-  
dőn megtudtuk, hogy az E. M. K. E. idei  
közgyűlésére, mely városunkban foly le, nem-  
csak meg lettek híva az egylettel rokon ter-  
mézetű kulturális intézmények — nemzetiségre  
és felekezetiiségre való különbség nélkül, ha-  
nem még a lehető legteljesebb nyilvánosság is  
érvényesülni fog annak lefolyása alatt; hadd  
lássa bárki is, mint nyitott könyvben, annak  
céljait és eszközeit.

Román és szász ajku polgártársaink azon-  
ban — az ő lapjaik és pennás embereik állí-  
tásai szerint — egészen más és ellenkező ér-  
telemben gondolkoznak ezen dolgok felől.

Azt írják, hogy: gyanus a tendencia;  
pedig még soha sem vizsgálták meg azt ala-  
posan és közelebbről.

Azt írják, hogy: nem fognak résztvenni;  
pedig náluk nélkül is meg fog a közgyűlés  
történni.

Azt írják, hogy: ne legyenek idehaza a  
mi vendégeink számára; pedig azok a vendé-  
gek mégis el fognak jönni és tárt karokkal  
lesznek fogadva általunk. S szívünk őszinte  
melege, hisszük, hogy dúsan fogja kárpótolni  
őket a „pennás“ szászok és románok állítóla-  
gos hidegsége helyett is!

Legyenek várva-vártak tehát — csak azért  
is — a mi vendégeink! S legyen elfeledve mi-  
nél előbb az ama bizonyos urak által kilátásba  
helyezett viselkedés ezen alkalommal is, — a  
mint hogy elszoktuk feledni mindenkor azt,  
a mit megbocsátunk keresztyéni hittel „az el-  
lenünk vétkezőknek“.

K y.

## Külpolitikai szemle.

Augusztus 13-án nyílt meg a közvetlen vasuti  
közlekedés nyugotról Konstantinápolyba. A megnyitó  
vonat délben érkezett az ünnepélyesen díszített sophiai  
pályaházba, hol valamennyi miniszter, a hatóságok,  
Danic szerb diplomáciai ügyvivő, a főbb katonai mál-  
tóságok és roppant tömege az embereknek várta meg-  
érkezését. A pályaházban 200 terítéssel díszbéd volt,  
melynek vége felé Kóburg Ferdinánd herceg a követ-  
kező pohárköszöntőt mondotta:

„Uralkodásom első évének letelte előtt ért a sze-  
rencse, hogy fővárosomban, egész Európa képviselői-  
nek jelenlétében felavassam azt a vasutvonalat, mely  
hivatva van a nyugatot a kelettel összekötni. Hogy e  
fényes eredmény a legsúlyosabb viszonyok közt bol-  
gár erők és segélyeszközök által éretett el, jogos büsz-  
keséggel és meglepéssel tölti el szívemet. Köszönet  
önöknek mindnyájuknak, kik eljöttek, hogy jelenlétük-  
kel emeljék az ünnepély fényét. Vajha ez ország, mely  
engem megválasztott, végre jobban méltányoltnék és  
helyesebben ítéltnék meg! Legyenek önök, uraim,  
kik a sajtót képviselik és a haladás és polgáriásodás  
uttörői: hírnökei a jó ügynek. Engedjék remélnünk,  
hogy az istentől dusan megáldott Bulgáriának végre  
megérdemelt igazságot fognak szolgáltatni.

Kedves kötelességet teljesítek, midőn az egész  
nemzet és kormányom nevében köszönetet mondok a  
vasutépítő-társaságnak a hazafias buzgalomért, melyet  
a kiválóan civilizatorius mű létesítésénél kifejtett. —  
(Bolgár nyelven.) Poharamat emelem országom jólé-  
tére, az önök egészségére s az egyetértésre, szabad-  
ságra és békére!“

A herceg pohárköszöntője után Nacsevics mi-  
niszter emelt szót, Ferdinánd herceget éltetve, mi lel-  
kesült visszhangra talált.

Ezután a „Tems“ képviselője mondott köszö-  
netet a sajtó nevében a hercegnek és a bolgár népnek.  
A bolgár nép faradozásai — úgy mond — nemcsak  
a trónt biztosítják, de kiváló helyet jelölnek ki azok  
számára is, a kik az országot ez erőfeszítésekre ké-  
pesítették.

A lakoma után Ferdinánd herceg a vendégek-  
kel beszélgetett s azután megtekintette a vonatot, Este  
fogadtatás volt a fejedelmi palotában, mely alkalom-  
mal föltűnt, hogy a keleti vasutársaság meghívott  
tagjai nem jelentek meg.

Ferdinánd herceg Nacsevics miniszternek a nem-  
zetközi vasutforgalom megnyitása alkalmából a gyé-  
mánt-ékiítményt adományozta a Sándor-rend nagyke-  
resztjéhez, melyet a miniszter még tavaly megkapott.

Állítólag megbízható orosz forrásból eredő péter-  
vári távirat szerint, Oroszország a bolgár kérdés meg-  
oldására nézve felállított eredeti programjához ra-  
gaszkodik. Továbbra is követeli Coburg herceg eltá-  
volítását Sophiából; kiköti azonban, hogy Battenberg  
Sándor herceget jelöltül föl ne állítsák. S ha így visz-  
szaállítatnak e normális állapotok, az orosz kormány  
biztost fog küldeni Sophiába, a ki csupán csak azzal  
a feladattal lesz megbízva, hogy helyre állítsa Orosz-  
ország és Bulgária között a diplomáciai összekötte-  
tést, mellőzve minden beavatkozást az ország belügyei-  
be; — ha ez megtörténik, úgy Oroszország minden  
vonakodás nélkül el fogja ismerni a törvényesen  
megválasztott fejedelmet, feltéve, hogy a fejedelem ó-  
hitű lesz.

A „Times“ bécsi levelezője aug. 10-iki kelettel  
azt sürgönyzi lapjának, hogy az ottani diplomáciai  
körökben általában azt tartják hogy lord szaliszburi  
beszéde nagyon optimisztikus színezettel bír. A német  
császár látogatására Pátervárott azonban, — így szólt  
a levelező — az orosz kormánynak alkalmat adott,  
hogy becsülettel vonulhasson vissza egy fenyegető meg-  
gátartásáról, melyet oroszországban már is mint hibá-  
sat elítéltek és Ornszország ezt az alkalmat készséggel  
megragadta. Ausztria-Magyarország politikája a bolgár  
kérdésben nem változik és ha bármely oldalról javas-  
lat tétetnék az iránt, hogy Ferdinánd fejedelemnek  
Bulgária elhagyása tanácsoltassék a bécsi kabinet ezt  
a javaslatot nem fogná támogatni.

A német császár Moltke tábornokot az országos  
honvédelmi bizottsági elnökévé nevezte ki, a mely tisz-  
tet legutóbb Frigyes császár töltötte be.

Boulanger aug. 13-án Jean d'Angelybe érkezése  
alkalmával zavargás volt. Perrin tanár, antiboulange-  
rista több revolverlővést tett. K3t paraszt könnyű se-  
bet kapott. Némely távirati jelentés azt állítja, hogy  
Perrin Boulanger kocsijára lőtt, de nem talált. Való-  
színűbb azonban más levelezők állítása, mely szerint  
Perrint többen meglámadták s ő önvédelemből lőtt.  
Perrint különben kihallgatása után szabadon bocsátot-  
ták. A csendőrség kénytelen volt erélyesen közbelépni  
a rend helyreállítására. Sok embert letartóztattak s  
közülök tizenötöt fogva tartottak.

Olaszország, Németország, Anglia, Ausztria-Ma-  
gyarország és Spanyolország kijelenték, hogy a kapi-  
tulációk Massovahban, ennek területére nézve nem  
alkalmazhatók. A többi hatalmak ezt, a július 27-iki  
olasz jegyzékhez hozzájárulván, tudomásul vették.

Szerbia legbátrabb és legképzettebb tisztjeinek  
egyikét, a népszerű Horvatovics György tábornokot a  
minisztertanács egyhangu ítélete alapján hyugdíjozták  
és fájdalom maga a hős tábornok az oka annak, hogy  
57 éves korába nyugalomba kell vonulnia.



Horvátovics tábornok a radikális Odjek szerkesztője előtt olyan nyilatkozatokat tett, — sőt az illető szerkesztőt kérte és felhatalmazta nyilatkozatának közlésére, ha csaknem nyugdíjazást, hanem egyszersmind fegyelmi büntetést is megérdemelt volna.

### A regale-euquéte.

Tisza Kálmán miniszterelnök elnökelete alatt, f. hó 13-án 2 óráig tartó ülésben a pénzügyminiszterium üléstermében megkezdtek az állami ital merési-jog és a regalemegváltás tárgyában ez idén, a törvényhozás elé terjesztendő két törvényjavaslat tárgyalását.

Ezen szaktanácskozmányba az erdélyi részekből hivatalosak voltak: Bánffy Dezső főispán, Gámán Zsigmond a kolozsvári keresk. és iparkamara titkára, Hal-lar Jenő gr. orsz. képvis., Horváth Gyula orsz. képviselő, Huszár Károly br. orsz. képviselő, Künnle József ügyvéd, Szepsi-Szt.-Györgyőről.

A szaktanácskozmányok alapjául két, a pénzügyminiszterium kebelében kidolgozott javaslat szolgált, melynek lényeges kivonata a következő:

1. A jogosultak kártalanításáról szóló javaslat szerint az állam kártalanítja azokat, a kiknek joga földesuri jogon, törvényen vagy kiváltságon alapul. Kártalanítást nyerne a jogért s az épületért akkor, ha ezt az állam, mint az italmérés gyakorlatához nélkülözhetetlent kisajátítja. A kártalanítási összeg megállapításának alapját a jognak a tőkekamatjáradékadó alapjául, 1882. január 1-től számított öt évig megállapított jövedelmének összege képezi, a mely alapon a kiszámítás olyképp történik, hogy a jövedelem összegéből 20% kezelési és egyéb terhekre levonatik levonatik s a fennmaradó összeg huszszorosa vétetik, vagyis a tőkésítés 5%-kal történik. A javaslat az adó-alap alól kivételt enged akkor, ha a) a jog jövedelme téves hatósági intézkedés folytán csorbított, b) ha jogosult azért, hogy nagyobb kártalanítási összeget nyerjen, valótlan adóbevallást adott, c) ha az italmérési jog az utolsó 5 évben az államtól lett vásárolva.

A kártalanítás összegének megállapítása az adófelügyelő által folytatott egyezkedés útján kíséreltetik meg, ha ez nem sikerül, a megállapítást első fokban a közigazgatási bizottságnak e célra alakítandó albizottsága, második és utolsó fokban a pénzügyminiszter eszközözi.

Ha az a körülmény, hogy az így megállapított kártalanítási összeg kit illet, bármi okból vitás, a tulajdon kérdései fölött az érvényben levő kötvények alapján mindig az illetékes bírő határoz.

A jog hasznosítására a pénzügyminiszter által elkerülhetetlenül szükségesnek találta épületekért járó kártalanítási összeg megállapítása némi eltérésekkel, az általános kisajátításról szóló 1881. XLI. tcz. határozmányai szerint történik.

A végérvényesen megállapított kártalanítási összegek 5%-al kamatozó, 70 év alatt törlesztendő előmutatásra szóló, államkötvényekben szolgáltatják a jogosultak kezéhez. Községek, hitbizományok, papi és más testületek papirjai csak az illetékes hatóság engedélye mellett hozhatók forgalomba. Addig, a míg a párosok kézbesítése eszközölthetnek, a jogosultak jövedelmeik erejéig járadékszelvényeket kapnak, a melyekkel adót is fizetnek.

2. Az italmérés hasznosításáról szóló javaslat kimondja, hogy az italmérés a jövő évtől kezdve állami jövedéket képez, minek folytán szesz italokat bárki, tehát nemcsak a vendéglősök, koreszmárosok, hanem gyárosok, kereskedők, kávések, cukrászok és bortermelők is, csak pénzügyi hatósági engedély mellett mérhetnek ki s árulhatnak kis mértékben s hogy ezért a a fővárosban 50—500, a többi helyeken azok lélekszáma és forgalma szerint 10—100 frtig menő évi díjakat, illetve a kisebb forgalommal bíró vállalkozók ezen díjtételeknek bizonyos hányadát tartoznak fizetni. Ezenkívül a kimért, vagy kis mérték eladott szesz italok mennyisége szerint fizet még mindegyik vállalkozó italmérés adó címén, még pedig a bor és sör hektoliterje után 1 frtot, minden hektoliter 100 foku szesz után 15 frtot. Az italmérési illeték megszabását, e célra szakértőkből alakított kivétő és felszámolási bizottságok eszközözik.

Az italmérési adó beszedése zárt városokban kapuadó alakjában, nyílt helyeken pedig olyképpen történik, hogy 1. a kincstár az italmérést gyakorlóval az adó iránt bizonyos időtartamra kirágyezik, vagy 2. az italmérési adó beszedésének jogát a községnek vagy más vállalkozónak bérbeadja, vagy végre 3. az adó kincstári kezelés útján szedi be.

Az ipari- és gyógycélokra használt szesz forgalomba hozatala adómentes.

A javaslat az italmérés gyakorlásánál előnyöket biztosít a pusztai birtokok birtokosainak, vasutaknak, katonai laktanyáknak, nagyobb építkezések vállalkozó-

zónak, végre azoknak, a kik eddig is italméréssel foglalkoztak, vagy ily célra szolgáló épületekkel bírnak.

A közrendészeti, közegészségügyi és erkölcsi tekintetek megóvására a legkiterjedtebb befolyás engedik a közigazgatási és községi hatóságoknak és ki van mondva, hogy olyan egyén, a kinél az a veszély forog fenn, hogy a koresmaüzletet a közerkölcsiség és vagyonbiztonság elleni célokra, orgazdaságra, uzorára stb. használja föl, az italmérés gyakorlására engedélyt ne kapjon, vagy ha ilyenről bir, az tőle megvonassék.

### Megyei ügyek.

#### Közigazgatási bizottság.

Brassómegye közigazgatási bizottsága-mint múlt számunkban már jeleztük — Hétfőn tartotta augusztus havi ülését, melyről következőkben értesítünk.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint az adóbefizetés a lefolyt hóban kedvező volt, a mennyiben befolyt egyenes adóban 22732 frt. 01½ kr, hadmentességi díjban 367 frt. 31 kr. a mi egybehasonlítva a múlt év hasonlószakával, kedvezőbb eredményt mutat egyenes adóban 11314 frt 76 krral s kedvezőtlenebbet 152 frt. 57½ krral hadmentességi díjban. Adófizetési időhalasztás adatott 5 esetben, adó-éírás eszközöltetett 71 esetben; házadómentesség 15 esetben.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Brassóban a tankötelesek létszáma következő: 6—12 éves fiu 1840 leány 1829; 13—15 éves fiu 1112, leány 947, fősszeg fehat 5728. Az ismétlő iskolai tankötelesek közt van 32 fiu s 440 leánycseléd, kik állásuknál fogva nem fognak iskolába járni. Jelenti egyuttal, hogy a vallás- és közoktatási miniszter elismerését fejezte ki Orbán Ferencz igazgatónak a múlt tanévben kifejtett ügybuzgó munkásságáért.

Az államépítészeti hivatal főnöke jelentése szerint az állami és megyei utakon a kavics szállítások folyamatban vannak, de nem oly mértékben, mint kellene, miért is a vállalkozó utasított, szerződészerű kötelességeinek sürgősen eleget tenni.

A hiányos vagy rosszkarban lévő hidak javítása kiadatott.

Előterjesztése alapján elrendeltetett, hogy a megye területén lévő gőzkazánok időszaki vizsgálatnak vetessenek alá.

Az igazságügyminiszter leirata a tagosítás tárgyában tudomásul vétetett.

### Az olaszok Afrikában.

A Stefani-ügynökség a hadügyminisztertől értesítést kapott az afrikai csapatok főparancsnokától érkezett táviratról, mely a következőket jelenti:

Miután a főparancsnoknak július 31-én tudomására esett, hogy Deheb Saganeitiban a Gierától Digsába vezető uton, Arkikótól 120 kilométernyi távolságra körülbelül 300 főnyi fegyverzett csapatott gyűjt, hogy kémsemléket indíton: egy kapitány és négy olasz hadnagy vezénylete alatt 400 főnyi basibozuk-csapatot rendelt ki, hogy Deheb-et meglepjék. Adam aga 200 basibozukkal követte, hogy a visszavonulást fedezze.

Waaban az olasz kapitány arról értesült, hogy Deheb több mint 470 ember felett rendelkezik, bevárta tehát Adam aga megérkezését, ki csapatainak számát menet közben 200 assaortinnal szaporította. E késedelem következtében csak 8-án érkeztek Saganeit élé. Deheb, ki az olaszok előrenyomásáról tudomást nyert, mindent megtett a védekezésre, az olasz kapitány mindazonáltal, minekutána a helyet körülzárolta volt, egy hadnaggyal és 100 hasibozukkal bátran benyomult és kényszerítette az abessziniaikat az erőd feladására, melyet azután az olaszok megszállottak. Mint-hogy azonban az assaortinok már menet közben árulást követtek el, a mennyiben Deheb-et értesítették és harc közben az ellenséghez átpártolva az olaszokat megtámadák, lehetetlenné vált a kis erődöt továbbra is tartani. — A kapitány és a hadnagy többszörösen megsebesülve elesetek, mire a basibozukok nagy rendtelenségben elmenekültek az erődből. Ez, valamint az assaortinok árulása és az ellenség nagy száma a helységen kívül állomásozó basibozukok soraiban is pánifélelmet idézett elő.

A három olasz tiszt csekély számú legénységgel kétségbeesett ellenállást fejtett ki, a nélkül, hogy egy tapódtat is hátráltak volna. Ugy látszik, hogy valamennyi tiszt, talán egynek kivételével, az ütközetben elesett. — Basibozukjaink közül körülbelül négyszázan Waaban ismét összegyűjtettek.

Az olasz tisztok hőiesen harcoltak. Deheb vesztesége 350 főre tehető. A visszatért basibozukok közül számosan megsebesültek, fegyvereiket azonban magukkal hozták. Azt hiszik, hogy Adam aga az eset-

tek között van. A főparancsnok kezei közt levő 20 assaortin tuszon kívül további 20 assaortin fogatott el és kielégítő adatok vétele után el fog járni az ellenséggel szemben.

### E. M. K. E.

#### I.

#### A diszelőadás műsora.

1. Nyitány; előadja Salamon János kolozsvári népzene-kara.

2. a) Bohm: „Melodrama, terzett“. b) Ros-sini: „A szeretet“. Előadja a női kar.

3. Haydn J.: Négyes. I. tétel: Andante, Fantasia con variazioni. II. tétel: Menuetto. III. tétel: Presto, finale. Előadják dr. Matyčka Károly, Linz H., Adler J. és Pöschl K. urak.

4. „Werner búcsudala“, a Säckingeni trombitás című dalműből. Előadja Binder Jenő úr.

5. Nép-dalok. Zongorán előadja, népzene-kar-kísérettel, báró Bánffy György úr.

6. „A tavasz érkezése“. Költemény dr. Vá-radi Antaltól, zenéje Erney Józseftől. Előadja a női kar.

7. Induló; előadja Salamon János kolozsvári népzene-kara.

A diszelőadás jegyei már kaphatók László M. s L. urak üzletében. A kik előjegyeztették magukat, azok első sorban vétetnek figyelembe a jegykiadásnál. Állóhelyek kaphatók a „Brassó“ szerkesztőségében.

#### II.

Mindazon fiatal emberek, kik fáklyákat akarnak vinni — azok kivételével, kik a kereskedő s iparos ifjak körében már jelentkeztek — szíveskedjenek péntek estig jelentkezni a „Brassó“ szerkesztőségében.

Hölgy-karzati jegyek már mind elfogytak.

#### III.

A hivatalok, testületek s egyletek t. el-nökségei ez uton kéretnek, méltóztassanak testületeikkel vasárnap reggel 8 órakor kibontott lobogókkal az alsó sétatérén gyülekezni; 12 órakor a fiókegylet közgyűlésén megjelenni s tisztelgés céljából pont 1 órára az „Európa“ szálloda földszinti éttermében gyülekezni, hogy a tisztelgések kellő időben s a megállapított sorrendben — melyet jövő számunkban ismételt közlünk — történhessenek. A tisztelgések akár frakkban, akár fekete salon-ruhában történnek.

#### IV.

A zászlók megérkezvén, szíveskedjék azt mindenki átvenni és pedig a pályaudvarban lévő osztálymérnökségi raktárból. A zászlók úgy tűzendők ki, hogy minden ablak két sarkából lengjen 1—1 kis lobogó, középen pedig a magyar czimerrel díszített, 5 zászlóból álló csoport.

Különösen feldíszítendő volna lobogókkal a bolonyai vasút-utca, a nagy-utca, főpiacz, buzasor, lenszer, klastrom-utca. Zászló van elég, azzal készséggel szolgálunk. — Nagyönhajtandó volna, ha a lobogók, tekintettel ő császári s királyi Felsege, urunk királyunk születése napjára, már pénteken este tűzetnének ki s így maradnának 21-éig, azaz keddig.

Mennél sürűbbek lesznek a zászlók, annál impozánsabb lesz a bevonulás.

#### V.

A rendezőség következő felhívást bo-csátotta ki:

Felhívás Brassó város közönségéhez.

Augusztus 19-én, vasárnap d. e. a rendes szelvényvonattal érkezik városunkba az E. M. K. E.

Mintegy 300 vendég látogatja ez alkalommal városunkat, mint vendégei a város magyarságának.

Fogadjuk igazi magyar vendégszeretettel. Legyen vendégeink itt időzése nekik is, nekünk is kedves emlék. Ez alkalommal különféle ünnepélyességek lesznek, a melyeknek fényesen kell sikerülniök. A siker a közönség kezében van.

Az alábbiakban közöljük a programmot.

I-ső nap augusztus 19-én.

Érkezés: augusztus 19-én d. e. 9 óra 46 perc-kor s diszbevonulás a Nagy utcán át a városházáig.

12 órakor a brassómegyei fiókegylet III. rendes közgyűlése a tanácsházán.

1 órakor tisztelgések gróf Bethlen Gábor elnök urnál.

2 órakor társas-ebéd a „Zöldfá“-nál.

4 órakor séta a felső sétatérre.

6 órakor ozsonna a lövöldei vendéglőben.

Este 9 órakor a fáklyás-zene, kiindulva a Nagy-



utca sarkáról s a Nagy-utca, főtér és Klostrom-utczán át a Bethlen-térre a főispáni lakás elé vonulva. 10 órakor ismerkedési estély a „Zöldfű“-ban.

### II. nap augusztus 20-án:

Reggel 8 órakor gyülekezés az alsó sétatérén és ünnepélyes felvonulás a róm. kath. plebániatemplomba. Fél 11 órakor közgyűlés a „Nr. 1.“ nagytermében.

Fél 1 órakor nagy orgona-hangverseny a fekete templomban.

2 órakor diszebed a „Nr. 1.“ nagytermében.  
8 órakor diszelőadás.

### III. nap augusztus 21-én.

Reggel fél 7 órakor gyülekezés a pályaudvaron s kirándulás különvonattal Sinaiába, melyet a városi menetjegyiroda rendez.

A példás rend fentartása és teljes siker érdekében következőkre kérjük a nagy közönséget:

I. Gyülekezzenek augusztus 19-én reggel 8 órára az alsó sétatérre, honnan a kivonulás történni fog;

II. Ne tóduljon a pályaudvarba, hova csak a hivatalos testületek nyerhetnek bebozsítottat külön jegyekkel, hanem álljon fel sorfalba a vasutól a vámsorompóig, a mi nagy mértékben járulna hozzá az ünnepélyes bevonulás emeléséhez;

III. A merre a bevonulás történik, tüzzön ki anynyi nemzeti lobogót, a mennyit csak lehet;

IV. Szíveskedjék a rendezőség tagjainak (kiknek fehér karszalagjuk lesz), mindenben segédkezet nyújtani és ezek utasításait teljesíteni.

Bizva magyarságunk erős nemzeti önértékében, bizton számíthatunk e kérések terjesztésére.

Brassó, 1888. augusztus 10-én.

A rendező bizottság.

### VI.

A részletes programot, a ki- s bevonulás, valamint a tisztelgések sorrendjét lapunk szombati száma fogja közölni.

## Erdélyi fürdőink.

Dr. Hankó Vilmos hirneves vegyész kiadta külön füzetben is „Az ásványvizek kezelése“ című művét.

Érdekesnek tartjuk ennek alapján ismertetni a forgalomban lévő erdélyi ásványvizeinket.

Borszéki főkut. A borszéki „főkut“ 4 bádagesővön önti ki meglehetősen vékony sugarakban tartalmát. A vizet a birtokosság borszéki hutájában készített üvegekben fogják fel s ha azok megteltek, géppel bedugaszolják. A palaczkok kapsulával és vignetéval látnak el. A viz az üveg fenekére vékony üledéket rak. A palaczkok kiállítása elég tetszetős, a kezelés is sokat javult, de a kiállítás, úgy mint a kezelés, még mindig nem elég méltó a vízhez, a mely kétségtelenül Európa legkitűnőbb, rangban legelső élvezeti vize.

A kut vizét dr. Than Károly egyetemi tanár elemezte 1872-ben. Than szerint a szabad szénsav mennyisége 3.5303 gramm: én találtam 3.1392 gr. Különbség 0.3911 gr.

Előpataki főkut. Előpatakán két éve voltam utoljára. Hogy szenvedett-e a víz kezelése azon idő óta valami változást, nem tudom, mert erre vonatkozó kérdézősködésekre a kezeléség nem válaszolt. Valószínűnek tartom, hogy a kezelés semmiben sem módosult. Azon időben a kezelés a következő volt. A kut vizét cseberbe merítették, a honnan csappal ellátott gummi csővel vezették a palaczkokba. A megtöltött palaczkok dugatlanul vitettek a raktárhelyiségbe, a hol elég modern dugaszoló gépek alkalmazásával, kitűnő minőségű dugókkal, majd kapsulával elzártak. A palaczkok, melyeknek kiállítása elég tetszetős, Seimens gyárából valók. A viz vastag üledéket rak le az edény aljára.

Az előpataki főkut vizét Schnell elemezte 1852-ben. Szerinte van szabadszénsav 1.984 gramm; én találtam 1.518 grammot. Különbség 0.466 gr.

Schnell szerint a vasmennyiség 0.1003 gr.; én találtam 0.032 grammot. Különbség 0.0671 gr.

Kíváncsok, hogy a birtokosság, mely már annyi előzetes hozott a fürdő érdekében, elemeztesse újból Előpataka páratlan vizeit s a vízkezelés körül léptesebb helyesebb eljárásokat életbe.

Homoródi Klotild-forrás. A víz cseberbe merítették, innen tölesérral töltik a palaczkokba. A palaczkokat Seimens szállítja. A palaczkok conicus nyílással bírnak s légmentes elzárást biztosító drót féderes kaucuk dugóval záratnak. Sajnos, hogy a tulajdonos község nem engedte meg, hogy a kitűnő vizek tevékeny, nagy buzgalmu bérleje saját költségén léptesse életbe a Czerkezki-féle töltési methodust.

A forrás vizét dr. Solymosi Lajos elemezte 1884-ben. Szerinte a szabad szénsav mennyisége 2.2224 gramm.

gr.; én találtam 1.9224 grammot. Különbség 0.2995 gramm.

Szerinte a vasmennyiség 0.01636 gr.; én találtam 0.00440 grammot. Különbség 0.0119 gramm.

## Tanügy.

### É r t e s í t é s.

A hosszufalusi kö- és faműfaragó ipartanműhelyel egybekapcsolt m. kir. állami felső népiskolánál az 1888.—89 iskolai év szeptember 1-én nyílik meg s a tanítás — a beiratkozásra, felvételi és javító vizsgálatokra engedett egy hétnyi idő után — kezdetét veszi.

A felső népisk. tanfolyamra felvétetnek olyan tanuló fiúk, kik életük 12-ik évét betöltötték s az elemi népiskola hat osztályát kielégítő sikerrel végezték, vagy az elemi népiskolára kiszabott tantárgyakból a főlvételi vizsgálatot kielégítő sikerrel állják ki.

A műfaragó tanfolyamra olyan üövendékek vétetnek fel, kik legalább 15 évesek s a felső népiskola tanfolyamát elvégezték, vagy polg. iskola avagy középiskola 3—4 osztályában a polgári műveltség alapjául szolgáló ismereteket megszerezték s erről kielégítő isk. bizonyítvánnyal bírnak.

A felső népisk. tanfolyam 3 évi, a műfaragó tanfolyam 3 évi tartamu, mely időből az utolsó év a köfaragás megtanulására fordittatik. A műfaragó tanfolyamon elméleti tárgyak nem adatnak elő.

Vidékbeli szegénysorsu tanulók részére az intézetben díjmentes lakás és egyszerű ingyenes ebédből álló élelmezés van szerezve, mely javadalmakért írásban kell folyamodni az intézet gondnokságához legtovább aug. 22-éig. Ezen folyamodványhoz új keletű szegénységi bizonyítvány, keresztlevel, isk. bizonyítvány és egy orvosi igazolvány csatolandó arról, hogy folyamodó védhímlővel be van oltva s ragályos betegsége nincs. Az így felszerelt folyamodvány bélyegmentes.

Minden belépő tanuló köteles beiratási díj címen évenként 50 krt fizetni. A tandíj évenként 4 frtban van megállapítva; de ennek fizetése alól beigazolt szegénység alapján a törvény értelmében fölmentés eszközölhető.

Bennlakó tanuló a közös lakás seprése s világításáért egy isk. évre 1 frtot köteles fizetni.

A bennlakás és élelmezés 30 tanulóra van szerezve.

Hosszufalu, 1888. augusztus 11-én.

Az igazgatóság.

## A közönség köréből.\*)

### Nyilvános köszönet.

A brassói asztalos-segédék által folyó augusztus hó 5-én rendezett nyári táncmulatság alkalmával felülfizettek: t. Laskai Adolf ur 1 frt 50 krt, Miskolezi Zsigmond ur 1 frtot, Csontos János, Stenzig Ferencz urak 50—50 krt, Zajzon H. őrmester és Tuzson Elek urak 30—30 krt, Adler Lipót és Schuller N. urak 20—20 krt.

Fogadják úgy a t. felülfizetők szíves adományaikért, valamint a jelenvolt diszes közönség is a mulatság anyagi sikeréért a rendezőség nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kelemen Béla.

Erős József.

\*

A brassói iparos ifjak ált. önképző és betegségleyező egylete ezennel köszönetet mond a helybeli asztalos ifjuság által rendezett nyári táncmulatság rendezőinek azon 16 frt 80 kr. szíves adományért, melyet azok mint a nevezett mulatság tiszta eredményét számára juttattak. Midőn e köszönetének itt a nyilvánosság előtt ad kifejezést, óhajta: vajha e szép példa által buzdittatva, ifjuságunk jövőre is követné e helyes utat, mely szerint a kellemest a hasznossal párosítva, a nemes czélu egylet tőkéjének gyarapítására közremunkálna.

Fogadják nevezettek még egyszer köszönetünket az egylet részére juttatott szíves adományért.

A választmány.

## Helyi és vidéki hírek.

Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága a tegnapi személyvonattal Budapestről Brassóba érkezett.

A zászlók itt vannak! A kinek szüksége van, küldjön utánuk ma s holnap a pályaudvar osztálymérnökségi raktárba.

E. M. M. E. Sürgés-forgás van mindenütt a városban. A bankette jegyek, nemkülönben az estélyjegyek már-már tul is vannak jegyezve. A kik még vátnai akarnak, siessenek veie, nehogy kifogyjanak belőle.

\*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal a szerk.

A polgári kör tagjait felkéri a kör elnöksége, szíveskedjenek vasárnap reggeli fél 8 órakor az egylet helyiségben megjelenni, hogy testületileg veheszenek részt a kör az E. M. K: E. fogadtatáson.

Kirándulás Sinaiába. A kik részt akarnak venni a sinai kirándulásban és ebéden, figyelmeztetnek, hogy jegyeket csk holnap, pénteken, délig válthatnak a városi menetjegy irodában.

Salamon zenekara városunkban van. Salamon most jubiláris köruton van s városról városra diadalt arat. Marosvásárhelyen időzvé, Kerekes Sámuel tanár külön meg is énekelte az 50 éves zenészt. Salamon kitűnő zenekara fogja szolgáltatni a zenét az E. M. K. E. társaságban s ismerkedési estélyen.

Találtatott a „Schweiz“ bejárata fölött egy kékselyem napernyő. Tulajdonosa szíveskedjék a városkapitányságnál jelentkezni.

Emlék a honvédelmi miniszternek. Negyven éves katonai jubileuma alkalmából a m. kir. honvéd- s csendőr-tisztikar szép emlékekkel lepi meg báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert. Az emlék egy ébenfa-asztalon nyugvó négyszögletű láda, kék selyembéléssel, kívülről fehér bőr hamvas aczéldíszítésekkel, melyek fegyvereket, sisakokat ábrázolnak, valamenyen rendkívül művészi kivitelben. A láda legfelső lapján áll a báró Fejérvári-czimer, a négy szegletben a következő négy évszám: 1851. (ekor lett katoná), 1859. (ekkor nyerte a Mária-Terézia-rendet, továbbá 1864. és 1866. (e hadjáratokban is részt vett). A felső lapot felnyitván, a kék selyem-bélés közepén ismét egy művészi kiviteli lemez lap áll, melyre fel van vésve a jubileum napja és megnevezve a honvédség és csendőrség tisztikara. A láda 1899 arcképpel töltetik meg s album helyett ekként nyújtatik át a honvédelmi miniszternek. Az arcképek a honvédelmi miniszterium hivatalnokait, a honvédség és csendőrség tisztjeit ábrázolják.

Előpalakon — mint a fürdővendégek 6. kimutatata igazolja, eddig 1215 vendég fordult meg az idén. Még mindég igen kevés!

Az udvar s Gráz. Az alsó-stíriai hadgyakorlatokról nem csak a király, hanem Rudolf trónörökös is elmarad. Albrecht, Vilmos, és Rainer főherczegek azonban ott lesznek. Schönfeld hadtestparancsnok tudára is adta már a tisztikarnak Albrecht főherczeg neheztelését és rosszasát a Kuhn-féle tüntetés fölött.

Kerékpározók. Két daliás fiatal ember, névszerint Papolczy Ferencz és iff. Rimanoczy Kálmán vállalkozott arra, hogy N.-Váradról Kolozsvár, Marosvásárhely, Borszék érintésével kerékpáron Brassóba jöjjenek. A fiatal jogászok kedden d. e. érkeztek ide, innen Sinaiába mentek s szerdán visszajöve, elindultak Tövis, Gyulafehérvár, Arad felé haza N.-Váradra.

Felfordult szekér. Egy szép román nő szokott naponként lehajtani két tüzes ménlő által vontatott kocsin a Bolonyán a vasutig. Így tett kedden este is, de szerencsétlenségére. A mint kedden este 7 óra tájban ismét tüzesen lehajtott, a bolonyai gyógytár előtt két kerékpáros jött vele szemben. A lovak megijedvén, elvadultak s nekimentek egy táviró póznának, a melybe beleakadván egy kerék, a kocsi felfordult, a szép román nő s két társa kifordultak s meglehetősen sérüléseket szenvedtek. Azonnal bevitetve a gyógyszerházba, ott nyerték az első segélyt. A lovak ellenben eltörték a rudat, nekivadultak, míg végre csak a szabad mezőn sikerült elfogni.

Mackenzie válasza. Augusztus végén fog megjelenni a londoni Samson Loew Cie. cégénél s egyidejűleg Berlinben német fordításban Mackenzie válasza a német orvosok röpiratára. A „Börsen-Zeitung“ értesülése szerint a választ Krause tanár fordította németre. Mackenzie a kéziratot megküldte Frigyes császárnának, a ki a politikai vonatkozásu részletek kiörlésével megengedte a közlést.

Esküvő előtt a halálba. Csakován egy Spira Tódor nevű, 24 éves üvegkereskedő, tekintélyes család sarja, kinek most csütörtökön lett volna esküvője, föbe lötte magát és szörnyet halt. A tett elkövetése előtt családjával egóútt még egész vigan ült az asztal mellett. Majd hirtelen elkomorult, kiment a konyhába s a következő pillanatban anyja legnagyobb rémülésére lövés hangzott el. Senki sem sejtí, miért vetett véget életének a vagyonos s szeretetnek örvendő fiatal embre.

Agyonlőtte az öcsesét. Nagy-Dém veszprémmegyei községben, mint lapunknak jelentik, nagy szerencsétlenség történt. Szabadhegyi Kálmán ottani nagybirtokos 11 éves Elemér fia atyja birtokán vadászott s e közben agyonlőtte öcsesét, a 8 éves Gézát. Néhány óráig a kis fiu még élt, de megmenteni nem lehetett.

Szerzetbe lépett házaspár. Koreczinszky dugazdag lengyel földesurat az a csapás érte, hogy három nap alatt négy gyermeke halt meg kórházban. A szerencsétlen embert annyira kétségbejette a szörnyű veszteség,



ség, hogy belépett a Ferencz-rendű szerzetesek közé, végképen lemondván a világ örömeiről. Felesége ugyanaz nap a karmelita apácák rendjébe lépett be.

**Új találmányok.** Ugy hallatszik, hogy feltalálták a kőolaj szilárd anyaggá változtatásának titkát; mi nem egyéb, minthogy egy kevés szappannal kell vegyíteni, aztán felforralni, midőn aztán a kihűlt anyag elég erős arra, hogy akár kockába vágassék. A petroleum kezelés és kereskedés sokat nyer e fontos feltedezés által. Új módszert találtak fel arra nézve is, hogy miként lehessen tengeri vihar alkalmával az olajat a hajótól bizonyos távolságra kiönteni. A lövegek, melyek olajjal töltött hengereket tartalmaznak, messze dobhatók, s a legnagyobb pontossággal épen ott pukkannak szét a hol szükség van rá. Ily módon olajjal lehet borítani 4—500 körületet, melyen belől a hajók teljes biztonságban vannak a vihartól.

**Városi menetjegy iroda megnyitása Bécsben.** F. évi augusztus hó 1-én Bécsben (I. Kärnthnerring, Gran Hotel.) a m. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája nyitott meg, melyben menetjegyek, menet- s tértétijegyek, fürdő évad-jegyek, érték-jegyfüzetek, csoportosítható bérleti-jegyek, összeállított és csoportosítható körutazási jegyekre nézve jegy-kiadó állomást képez, ennél fogva ezen jegyek ugyanott kiállítatnak és kiszolgáltatnak. Említett menetjegy-iroda hatásköre azonkívül társas kirándulások és kéjvonatok rendezésére is kiterjed és ugyanott bármely utazási ügyre nézve is díjmentesen adatok felvilágosítás. Örömmel üdvözljük a m. kir. államvasutak ezen intézkedését,

mely biztos reményt nyújt arra, hogy ezentúl a társországból tömegesen fogják hazánk regényes vidékeit felkeresni.

**Koncentrált marhatrágya.** (Engrais de boeuf) A lapok közelébb egy cikket közöltek a „Saxl testvérek” czég (Bécs, III. Rennweg 20) temesvári gyárában készülő „koncentrált marhatrágya” számos előnyéről s arról a kitüntetéséről, melyben e trágya-anyag az ideai nagy-körösi gazdasági kiállításon részesült. Erre vonatkozólag most a sziléziai központi gazdasági egyesület boroszlói vegyikísérleti állomásának tudós tanáráról dr. Holdeffleiss-tól egy szakzerű véleményét is közölhetünk, mely következőleg hangzik: „A kísérletre beküldött koncentrált marhatrágya fontosabb növényi tápanyagokban — 12.05%, víztartalom mellett — 51.73% szerves alkatrészeket, 0.71 légenyt (Nitrogén) mint ammoniakot, 3.17% más légenyvegyeket, 4.86% phosphorsavat, 0.24% kénsavat, 1.62% kalit s 2.00 meszet (Calcium) tartalmaz. Ha megpróbáljuk kiszámítani azt mily összetételekben áll a benne feltalálható kali. akkor feltehető: 0.52% kénsavas kali (SO<sub>4</sub>K<sub>2</sub>) és 2.48% ketted phosphorsavas kali: de ez utóbbi számítás az anyag megítélésére nézve közömbös. Ezek szerint a koncentrált marhatrágya egy jó és czélszerű összetételű trágyaszer, mely tartalmánál fogva minden földnemhez egyaránt alkalmas. Szerves természete a könnyebb talajra átalja ugyan, de alkatrészeinek könnyű feloldhatóságánál fogva nehezebb talajra is ép úgy használható. Organikus alkatrészeinek nagy mennyisége és finom elosztása használhatóságát nagyban

emelik, míg az alkatrészek czélszerű aránya egyenlő módon teszi alkalmassá minden trágyázást igénylő veteményhez, de különösen a kalászos növényekhez, továbbá burgunyához és lenhez.

### Brassói vasútforgalom.

#### I. Erkezés Brassóba.

##### 1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 46 perczkor.  
Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

##### 2) Bukarest felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.  
Gyorsvonat este 10 óra 12 perczkor.

#### II. Indulás Brassóból.

##### 1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.  
Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

##### 2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.  
Gyorsvonat reggel 5 óra 37 perczkor.

### Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése.

Brassó, 1888. augusztus hó 11-én.

|                              |            |             |
|------------------------------|------------|-------------|
| Román papírpénz à 20 frankos | 8.86 vétel | 8.92 eladás |
| ezüstpénz à 20               | 8.78       | 8.82        |
| Napoleon'or (aranypénz)      | 9.76       | 9.78        |
| Török lira                   | 11.08      | 11.10       |
| Arany                        | 5.76       | 5.80        |
| Orosz papírrubel             | 117.—      | 118.—       |

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

## H I R D E T M É N Y E K.

### Felhívás a hölgyekhez!

Dr Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészeti segélyével egy arczbőr-finomító kenőcsöt feltalálni, melyet Quirini Alajos gyógyszerész ur, hiteles törvényszéki vegyész a m. kir. kormánytól nyert szabadalom alapján illit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arcok elsimítása által, egészséges, üde és finom arczbőrt s így ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrünek szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatlannak bizonyult mindennemű arczfoltok, szeplők és apró kelek ellen; mely hiányokat rövid használat után nemcsak eltüntet, hanem az arczbőr puhaságát és üdeségét is helyreállítja. Az arczbőr rég elvesztett üdeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemű tisztáltságainak eltávolítására egyedüli biztos hatással bír. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kéz-bőr puhítására és finomítására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, újvilág-utca 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely dr. Plausitz-féle kéz- és arczenőcs 80 kr., 1/2 tégely 50 kr., 1 üveg arczmosó víz 1 frt, 1/4 doboz rizpor fehér vagy rózsaszínű 40 kr., 1/2 doboz 60 kr., 1 egész doboz 1 frt 10 kr., mint dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasítás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csak az tekintendő dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén „Quirini Alajos gyógyszerész” felirat bevéve van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Ring L., Alba: Riegel B., Agram: Pessics J., Békés-Gyula: Winkler Fer., Brassó: Kugler E., Debrecen: Mihálovits J., Eszék: Dijencs J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: dr. Hintz Gy., Kassán: Mégai G., Kecskemét: Katona Zs., Komárom: Schmidtauert A., Lugos: Wörtes L., Miskolcz: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adlner M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman.

### Dr. C. M. FABER

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja, Bécsben os. kir. szabadalmazott

hygienikus kivonatai a száj s fogak ápolására.

### Eucalyptus-szajesszencia

(kitüntette Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legtartalomdúsabb (78% hatásos alkatrész), legelismertebb hygienikus kivonat a száj ápolására, kellemetlen szag eltávolítására, a fogak fentartására, védőszer mindennemű torokbaj ellen. Gyermekeknek gargalizáló szer iskola előtt s után, óvszernek diphteritisz ellen nagyon ajánlható. A beteg-szobák fertőtlenítésére nélkülözhetetlen. — Az orosz császári kormány által 1881. jan. 28 áról 681. med. depart. sz. min. leirat alapján a kórházakba s gyógyintézetekbe bevezettetett.

—o Egy üveg ára 1 frt 20 kr. o— (19 b) 7—12

### Külön szájszappan „Puritas”,

a legrégebb s egyetlen, már az 1862. évi londoni kiállításon kitüntetett kitűnő, legjobb s leghathatósabb száj- s fogkonzerváló szer. Egy boboz 1 frt.

**Kitűnő Puritas-fogkefék,** préselt bux- s vegyileg zsirtalanított sörtéből. Egy darab ára 50 kr.

**Raktárak:** Brassóban Jekelius F., Kugler E. Schuster K. L., Köhalm-ban Wolff E. gyógyszerésznél, valamint Erdély minden gyógyszerárában és illatszerésznél.

Fő szétküldési raktár: BÉCS, I. Bezirk, Bauernmarkt, Nro 3.

Ujpest, főutca 75.

Ujpest, főutca 75.

Első magyar

**Aetherikus olajok, essenciák és couleörök stb.**

különlegességek gőzerőre berendezett gyára.

### DIETRICH és FISCHER

Ujpest, főutca 75.

felajánlják különlegességeiket, illó olajok-, couleörökben és kitűnő

### rum-essenciákban

felülmulhatlan kitűnő minőségben, legolcsóbb áron.

Ezen jeles készítmények minőségben kiállják a versenyt a külföld bármely hasonló készítményeivel.

Igen fontos regalbértők, rum-, likör- és pálinka gyártóknak.

— Árjegyzékek bérmentve. —

## AZ „ALBINA”

(13-a) 31—

takarék- és hitelintézet Nagy-Szebenben

### 5%-os záloglevelei.

Ezen, a budapesti tőzsdén jegyett záloglevelek 5%-os kamatozás mellett a legnagyobb biztosítékot nyújtják, a mennyiben azok fedezve vannak:

1. a háromszoros, tehát szokásos árvai biztosíték-alap által, mely értékpapirokba van letéve;

2. a törvényesen előírt **200.000 frtnyi** biztosíték-alap által, mely értékpapirokba van letéve;

3. az intézet **egész** egyéb vagyonával.

A kamat-szelvények félévénként és pedig január s július hó 1-én **levonás nélkül** fizettetnek ki az intézet pénztára által Nagy-Szebenben, az alulírt fióktelep által Brassóban és a „Pesti magyar kereskedelmi bank” által Budapesten, — a hol egyuttal e záloglevelekre kívánatra tőzsdei árfolyamuk 90%-áig 5 1/2% (évenként) mellett hiteleztetik.

A záloglevelek évenként történő sorsolás után legkésőbb 30 év alatt teljes névértékükben beváltatnak. — A napi árfolyamon 98 frt 50 krért kapható

az „ALBINA” takaré- s hitelintézet brassói fióktelepénél.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délután 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főter 90. sz. a., az I. emeleten.